

بسمه تعالی
دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه
دانشکده پرستاری سنقر و کلیایی

عنوان درس : پرستاری بیماری های روان
تعداد واحد: (سهم استاد از واحد) 2 واحد نظری
درس:شنبه ها ساعت 14-16
دروس پیش نیاز: پرستاری بهداشت روان
مدرس: سروش معاذی نژاد

مخاطبان: دانشجویان کارشناسی پرستاری ترم چهارم
ساعت پاسخگویی به سوالات فراگیر: دوشنبه 14-13 زمان ارائه
نیمسال اول 99-1400

هدف کلی درس :

آماده سازی دانشجو جهت شناخت بیشتر مددجویان با اختلالات روان و آشنایی با مشکلات آن ها ، کاربرد مهارت های ارتباطی (عمومی و درمانی) در بررسی و تشخیص نیاز های جسمی ، روانی ، اجتماعی و معنوی آن ها و طرح و اجرای تدابیر پرستاری از پیشگیری تا نوتوانی بر اساس تشخیص های پرستاری .

شرح درس

این درس شامل انواع اختلالات روانی و طبقه بندی ان ها، علل و عوامل موثر بر آن ها و طرق پیشگیری با تاکید بر مراقبت های بهداشتی اولیه و مراقبت های جسمی روانی اجتماعی و معنوی مبتنی بر فرایند پرستاری می باشد.

اهداف کلی جلسات:

1. آشنایی دانشجویان با انواع طبقه بندی اختلالات روانی.
2. آشنایی با درمان در روانپزشکی: درمان های زیستی و مداخلات پرستاری.
3. آشنایی با انواع درمان های دارویی
4. آشنایی با انواع درمان های دارویی جلسه دوم
5. آشنایی با اختلال اسکیزوفرنیا و اختلالات هذیانی.
6. آشنایی با مراقبت های پرستاری از بیماران اسکیزوفرنیک براساس تشخیص و فرآیند پرستاری.
7. آشنایی با اختلالات خلقی (افسردگی) و مراقبت های پرستاری.
8. آشنایی با اختلالات خلقی (مانیا) و اختلال دو قطبی مراقبت های پرستاری.
9. آشنایی با اختلالات شبه جسمی و فرآیند پرستاری.
10. آشنایی با اختلالات اضطرابی و مراقبت های پرستاری.
11. آشنایی با اختلالات تجزیه ای و تدابیر پرستاری.
12. آشنایی با اختلالات شناختی و فرآیند پرستاری.
13. آشنایی با اختلالات شخصیت و فرآیند پرستاری.

14. آشنایی با اختلالات سوء مصرف مواد، درمان و توانبخشی آن.

15. آشنایی با اختلالات جنسی و هویت جنسی و فرآیند پرستاری.

16. آشنایی با فوریت های روانپزشکی و مراقبت های پرستاری.

اهداف ویژه به تفکیک اهداف کلی هر جلسه:

هدف کلی جلسه اول: آشنایی دانشجویان با انواع طبقه بندی اختلالات روانی.

اهداف ویژه جلسه اول:

در پایان دانشجو قادر باشد؛

1-1 دو دسته طبقه بندی اختلالات روانی را نام ببرد.

1-2 طبقه بندی ICD و DSM V همراه با دو ویژگی آن را با یکدیگر مقایسه کند.

1-3 دو معیار شدت و عود را جهت تشخیص اختلالات روانی براساس DSM V را توضیح دهد.

هدف کلی جلسه دوم: آشنایی با درمان در روانپزشکی: درمان های زیستی و مداخلات پرستاری.

اهداف ویژه جلسه دوم:

در پایان دانشجو قادر باشد؛

1-2 سه مرحله از درمان با الکتروشوک را شرح دهد .

2-2 مکانیسم عمل الکترو شوک را توضیح دهد .

2-3 دو مورد استفاده و عدم استفاده از الکتروشوک را مورد بحث قرار دهد

2-4 دو مورد از عوارض الکتروشوک را توضیح دهد .

2-5 دو داروی مصرفی در زمان الکتروشوک را نام ببرد .

2-6 مراقبتهای قبل از الکتروشوک را توضیح دهد .

2-7 از مراقبتهای حین درمان با الکتروشوک را شرح دهد

2-8 رعایت 4 مورد از نکات ایمنی پس از انجام الکتروشوک را توضیح دهد.

2-9 سه مورد از انواع داروهای ضد روانپزشکی را نام ببرد .

2-10 عوارض جانبی اکستراپیرامیدال فنوتیازین را توضیح دهد .

2-11 چهار مورد از مراقبت های پرستاری در بیمارانی که از داروهای ضد روانپزشکی استفاده می کنند را بیان کند.

هدف کلی جلسه سوم: آشنایی با انواع درمان های دارویی.

اهداف ویژه جلسه سوم:

در پایان دانشجو قادر باشد؛

3-1 سه مورد از انواع مختلف داروهای ضد افسردگی را نام ببرد .

3-2 چهار مورد از عوارض جانبی داروهای ضد افسردگی را توضیح دهد .

3-3 دو مورد از نکات ایمنی در بیمار افسرده ای که از داروهای ضد افسردگی استفاده می کند را مورد تجزیه و تحلیل قرار دهد

3-4 سه مورد از مراقبتهای پرستاری داروهای تثبیت کننده خلق را شرح دهد.

3-5 چهار مورد از علائم مسمومیت بالیتیم را توضیح دهد .

3-6 دو مورد از انواع مختلف داروهای ضد پارکینسون را نام ببرد .

3-7 دو مورد از عوارض جانبی داروهای ضد پارکینسون را توضیح دهد.

3-8 سه مورد از مراقبت های پرستاری مربوط به داروهای ضد پارکینسون را شرح دهد.

3-9 سه نوع از انواع داروهای ضد اضطراب را نام ببرد.

- 10-3 دو مورد از موارد مصرف داروهای ضد اضطراب را شرح دهد.
- 11-3 دو مورد از عوارض جانبی آنتی کولینرژیک ضد اضطراب ها را توضیح دهد .
- 12-3 دو مورد خطرات استفاده طولانی مدت از داروهای ضد اضطراب را تجزیه و تحلیل کند.

هدف کلی جلسه چهارم: آشنایی با انواع درمان های دارویی(ادامه)

اهداف ویژه جلسه چهارم:

- 1-4 چهار مورد از دارو های ضد جنون نسل قدیم را نام ببرد
- 2-4 چهار مورد از دارو های ضد جنون نسل جدید را نام ببرد
- 3-4 تفاوت داروهای ضد جنون نسل جدید و قدیم را توضیح دهید
- 4-4 دو مورد از خطرات و عوارض احتمالی استفاده طولانی مدت از دارو های ضد جنون را تجزیه و تحلیل نماید
- 5-4 عوارض خارج هرمی را توضیح دهد
- 6-4 سندرم نورولپتیک بدخیم را توضیح دهد

هدف کلی جلسه پنجم: آشنایی با اختلال اسکیزوفرنیا و اختلالات هذیانی.

اهداف ویژه جلسه پنجم:

در پایان دانشجو قادر باشد؛

- 1-5 اختلال اسکیزوفرنیا را تعریف کند
- 2-5 دو نکته مهم در تاریخچه اختلال اسکیزوفرنیا را شرح دهد
- 3-5 نقش سن و جنس را در شروع اختلال اسکیزوفرنیا با یکدیگر مقایسه کند
- 4-5 تأثیر عوامل فرهنگی و اجتماعی را در بروز اختلال اسکیزوفرنیا نقد کند
- 5-5 ارتباط ناقله های عصبی دوپامین و سروتونین و گابا را در سبب شناسی اختلال اسکیزوفرنیا تجزیه و تحلیل کند
- 6-5 تأثیر آلودگی با ویروس ها در زمان حاملگی در بروز اختلال اسکیزوفرنیا را توضیح دهد
- 7-5 دیدگاه نظریه های شناختی و یادگیری را در بروز اختلال اسکیزوفرنیا با یکدیگر مقایسه کند
- 8-5 علائم مثبت و منفی را در اختلال اسکیزوفرنیا با ذکر مثال مقایسه کند
- 9-5 دو روش تشخیص اختلال اسکیزوفرنیا را نام ببرد

هدف کلی جلسه ششم: آشنایی با مراقبت های پرستاری از بیماران اسکیزوفرنیک براساس تشخیص و فرآیند پرستاری.

اهداف ویژه جلسه پنجم:

در پایان دانشجو قادر باشد؛

- 1-6 دو علامت عمده اسکیزوفرنیا پارانوئید و کاتاتونیک را تشخیص دهد
- 2-6 تفاوت اختلالات اسکیزوفرنیا نامتمایز و باقیمانده را تجزیه و تحلیل کند
- 3-6 اختلال اسکیزوفرنیا آشفته را شرح دهد
- 4-6 پسیکوز موقت را با ذکر علائم آن شرح دهد
- 5-6 تفاوت اختلالات ، اسکیزو افکتیو و هذیانی را شرح دهد
- 6-6 پسیکوز ناشی از مصرف مواد و شرایط طبی را با ذکر یک مثال مقایسه کند.
- 7-6 روش روان درمانی و دارو درمانی را در اختلالات اسکیزوفرنیا نقد کند
- 8-6 پیش آگهی اختلالات هذیانی و اسکیزوفرنی فرم و ساده پسیکوز موقت را تجزیه و تحلیل کند
- 9-6 فرآیند پرستاری را در هذیانها و توهمات اختلالات اسکیزوفرنی شرح دهد
- 10-6 فرآیند پرستاری را در مورد اسکیزوفرنیا کاتاتونیک توضیح دهد

هدف کلی جلسه هفتم: آشنایی با اختلالات خلقی (افسردگی) و مراقبت های پرستاری.

اهداف ویژه جلسه هفتم:

در پایان دانشجو قادر باشد؛

- 7-1 براساس DSM-V , ویژگیهای اختلالات افسردگی عمده و دو قطبی خلق را با یکدیگر مقایسه کند .
  - 7-2 تاثیر عوامل سن و جنس و فصل را در بروز اختلالات افسردگی تجزیه و تحلیل کند .
  - 7-3 نقش ناقلهای عصبی را در سبب شناسی افسردگی عمده با ذکر دو نوع از آنها توضیح دهد.
  - 7-4 نقش ناقلهای عصبی را در سبب شناسی افسردگی عمده با ذکر دو نوع از آنها توضیح دهد .
  - 7-5 چهارمورد از علائم افسردگی عمده را نام ببرد .
  - 7-6 نظریه های شناختی و روانکاوی و شخصیتی را در ارتباط با اختلالات خلقی نقد کند .
  - 7-7 دو روش دارو درمانی و روان درمانی در اختلالات افسردگی را توضیح دهد .
  - 7-8 پیش آگهی اختلالات افسردگی را شرح دهد .
  - 7-9 سه مورد از معیارهای ترخیص مددجوی مبتلا به اختلالات افسردگی را نام ببرد .
  - 7-10 کاربرد فرآیند پرستاری را در مورد سه تشخیص پرستاری احتمال اقدام به خودکشی و کاهش عزت نفس و بی اشتیاهی را تجزیه و تحلیل کند .
  - 7-11 سه نکته ایمنی در مراقبتهای پرستاری از مددجویان مبتلا به افسردگی را مورد بحث قرار دهد .
- هدف کلی جلسه هشتم: آشنایی با اختلالات خلقی (مانیا) و اختلال دو قطبی مراقبت های پرستاری.**

اهداف ویژه جلسه هشتم:

در پایان دانشجو قادر باشد؛

- 8-1 علائم رفتاری و عاطفی و شناختی را در اختلال مانیا نقد کند.
- 8-2 مرحله هیپومانیا و اختلال خلقی دوره ای را با یکدیگر مقایسه کند.
- 8-3 اختلال دو قطبی ناشی از مصرف مواد و شرایط طبی را تجزیه و تحلیل کند.
- 8-4 درمانهای رایج در مانیا و اختلال خلقی فصلی و بعد از زایمان را نقد کند.
- 8-5 پیش آگهی اختلالات دو قطبی خلق را شرح دهد.
- 8-6 برنامه مراقبتی در مورد تشخیص های پرستاری اختلال در تفکر و پرخاشگری و بی خوابی و بهداشت فردی در اختلال مانیا را شرح دهد .
- 8-7 سه مورد از نتایج مورد انتظار در اختلالات خلقی را نام ببرد .
- 8-8 در مورد سه نوع مشکلات ارتباطی مددجوی مبتلا به به مانیا با تیم درمانی راه حل مناسب شرح دهد .

هدف کلی جلسه نهم: آشنایی با اختلالات شبه جسمی، ساختگی و تمارض و فرآیند پرستاری.

اهداف ویژه جلسه نهم:

در پایان دانشجو قادر باشد؛

- 9-1 سه نوع از اختلالات سوماتوفرم را نام ببرد.
  - 9-2 چهار معیار تشخیص اختلالات سوماتوفرم را نقد کند.
  - 9-3 اختلالات بد شکلی بدن، تبدیلی را با ذکر سه مورد از علائم با یکدیگر مقایسه کند.
  - 9-4 سه مورد از علائم هیپوکندریا را شرح دهد.
- هدف کلی جلسه دهم: آشنایی با اختلالات اضطرابی و مراقبت های پرستاری.**

اهداف ویژه جلسه دهم:

در پایان دانشجو قادر باشد؛

- 10-1 اضطراب را با ذکر چند مثال تعریف کند.
- 10-2 انواع نظریه های اضطراب را مورد نقد قرار دهد.

- 10-3 علائم و نشانه های اختلال اضطراب فراگیر را شرح دهد.
- 10-4 درمان های دارویی مورد استفاده در اختلال اضطراب فراگیر را بیان کند.
- 10-5 اختلال هراس و گذر هراسی را با هم مقایسه کند.
- 10-6 نقش عوامل مختلف در ایجاد اختلالات هراس را با هم مقایسه کند.
- 10-7 درمان های مورد استفاده در اختلالات هراس را شرح دهد.
- 10-8 انواع اختلالات فوبی را توضیح دهد.
- 10-9 فکر وسواسی و عمل وسواسی را با هم مقایسه کند.
- 10-10 عوامل تاثیرگذار در ایجاد وسواس را توضیح دهد.
- 10-11 رفتاردرمانی موثر در درمان وسواس را شرح دهد.
- 10-12 خصوصیات بالینی PTSD را بیان کند.
- 10-13 سه داروی موثر در درمان PTSD را نام ببرد.

- 10-14 چهارتشخیص پرستاری عمده در اختلالات اضطرابی را نام ببرد
  - 10-15 مداخلات مهم پرستاری در اختلالات اضطرابی را شرح دهد.
- هدف کلی جلسه یازدهم: آشنایی با اختلالات تجزیه ای و تدابیر پرستاری.**

اهداف ویژه جلسه یازدهم:

در پایان دانشجو قادر باشد؛

- 11-1 اختلالات تجزیه ای را با ذکر انواع آن بیان کند.
  - 11-2 سبب شناسی انواع اختلالات تجزیه ای را مورد بررسی قرار دهد.
  - 11-3 در ارتباط با پیش آگهی اختلالات تجزیه ای توضیح دهد.
  - 11-4 مرحله عملیات عینی را توضیح داده و خصوصیات آن را شرح دهد.
  - 11-5 مداخلات پرستاری مهم در اختلالات تجزیه ای را شرح دهد.
- هدف کلی جلسه دوازدهم: آشنایی با اختلالات شناختی و فرآیند پرستاری.**

اهداف ویژه جلسه دوازدهم:

در پایان دانشجو قادر باشد؛

- 12-1 اختلال شناختی فراموشی و آلزایمر را با یکدیگر مقایسه کند.
- 12-2 انواع اختلالات شناختی را نام ببرد.
- 12-3 تفاوت‌های بین پارکینسون و دلیریوم و دمانس را مقایسه نماید.
- 12-4 علائم بالینی ویژگیهای رفتاری بیمار با اختلال شناختی را توضیح دهد.
- 12-5 پیش آگهی اختلالات شناختی را توضیح دهد.
- 12-6 چهار مورد از تشخیص های پرستاری در اختلالات شناختی را نام ببرد.
- 12-7 اهمیت رعایت نکات ایمنی و حفاظتی را در مراقبت پرستاری از مددجویان مبتلا به اختلالات شناختی شرح دهد

هدف کلی جلسه سیزدهم: آشنایی با اختلالات شخصیت و فرآیند پرستاری.

اهداف ویژه جلسه سیزدهم:

در پایان دانشجو قادر باشد؛

- 13-1 اختلال شخصیتی را تعریف کنید.
- 13-2 چگونگی پیش آگهی اختلالات شخصیتی را توضیح دهند.
- 13-3 دسته بندی گروه A و B و C اختلالات شخصیتی را با ذکر یک مثال تجزیه و تحلیل کند.

13-4 اپیدمیولوژی اختلالات شخصیتی دسته B را شرح دهد.

13-5 چهار مورد از اصول و مقررات مربوط به تیم درمانی و مراقبت از مددجو با اخلاص شخصیتی را مورد تجزیه و تحلیل قرار دهد.

13-6 چهار مورد تشخیص پرستاری مددجویان مبتلا به اختلالات شخصیتی را نام ببرد.

هدف کلی جلسه چهاردهم: آشنایی با اختلالات سوء مصرف مواد، درمان و توانبخشی آن.

اهداف ویژه جلسه چهاردهم:

در پایان دانشجو قادر باشد؛

14-1 وابستگی مواد را با سوء مصرف مواد مقایسه کند.

14-2 عوامل موثر در مصرف الکل را مورد بررسی قرار دهد.

14-3 تاثیر الکل بر سیستم های بدن را مورد تجزیه و تحلیل قرار دهد.

14-4 اختلالات ناشی از الکل را شرح دهد.

14-5 درمان های موثر در ترک الکل را مورد نقد قرار دهد.

14-6 انواع مواد افیونی را نام ببرد.

14-7 علائم بالینی مصرف حشیش را شرح دهد.

14-8 علائم مسمومیت با کوکائین را توضیح دهد.

14-9 انواع گروه آمفتامین ها را نام ببرد.

14-10 سندرم محرومیت در انواع مواد مخدر را شرح دهد.

14-11 درمان سندرم محرومیت و مسمومیت زدایی در انواع مواد مخدر را بیان کند.

هدف کلی جلسه پانزدهم: آشنایی با اختلالات جنسی و هویت جنسی و فرآیند پرستاری.

اهداف ویژه جلسه چهاردهم:

در پایان دانشجو قادر باشد؛

15-1 رفتارهای جنسی سالم و ناسالم را توضیح دهد.

15-2 مراحل واکنش جنسی در انسان سالم را تجزیه و تحلیل کند .

15-3 - تغییرات جنسی در سنین مختلف را شرح دهد .

15-4 - انواع پارافیلیا را نام ببرد .

15-5 در مورد سه علل عمده در بروز اختلالات جنسی توضیح دهد .

15-6 درمانهای متداول در اختلالات جنسی را مورد تجزیه و تحلیل قرار دهد .

15-7 علائم و نشانه های اختلالات هویت جنسی را در کودکان و بزرگسالان مقایسه کند.

هدف کلی جلسه شانزدهم: آشنایی با فوریت های روانپزشکی و مراقبت های پرستاری.

اهداف ویژه جلسه شانزدهم:

در پایان دانشجو قادر باشد؛

16-1 خودکشی را با ذکر مثال تعریف کند.

16-2 نظریه های روان پویایی و رابط بین فردی را در مورد خودکشی با یکدیگر مقایسه کند.

16-3 عوامل زیست شناسی را در خودکشی شرح دهد.

16-4 تاثیر وضعیت اقتصادی، اجتماعی، جنسیت و خانواده را در بروز خودکشی تجزیه و تحلیل کند .

16-5 پنج مورد از عوامل خطر در خودکشی را نام ببرد.

16-6 تفاوت بین خودکشی نمایشی ، افکار ، تهدید و اقدام به آن و خودکشی موفقیت آمیز را تشخیص دهد .

16-7 فرآیند پرستاری را جهت مددجو و خانواده اش در بحران خودکشی بکار گیرد.

منابع:

- 1- شریف ، فرخنده وهمکاران. پرستاری بهداشت روان . انتشارات سالمی، تهران، 1393.
  - 2- کاپلان ، هارولد و سادوک بنیامین . خلاصه روانپزشکی . ترجمه نصرت الله پورافکاری ، جلد اول ، دوم و سوم . تهران : انتشارات شهر آشوب ، 1388 .
  - 3- کوشان ، محسن . واقعی سعید . روان پرستاری ، بهداشت روان 2 . تهران : انتشارات اندیشه رفیع ، 1393 .
- 4-Fortinash Holoday .Psychiatric Mental Health Nursing . Second Edition. Mosby .2000.**

روش تدریس:

سخنرانی، بحث گروهی و کنفرانس دانشجویی

وسایل آموزشی :

کلیپ آموزشی- اسلاید صداگذاری شده- پادکست صوتی-عکس

سنجش و ارزشیابی

آزمون	روش	سهم از نمره کل	تاریخ	ساعت
تکالیف	ارائه	2نمره	هر جلسه	16-14
کوئیز	شفاهی	1 نمره	هرجلسه	16-14
آزمون میان ترم	کتبی	4 نمره	99/8/17	16-14
آزمون پایان ترم	کتبی	12 نمره	تاریخ اعلام شده توسط آموزش	ساعت اعلام شده توسط آموزش
حضور فعال در کلاس	حضور و غیاب	1نمره	هر جلسه	16-14

مقررات کلاس و انتظارات از دانشجو:

- حضور منظم و بموقع در کلاس قبل از حضور استاد و عدم ترک کلاس تا پایان وقت.
- تعداد جلسات غیبت موجه برابر با 2جلسه
- شرکت در فعالیت ها و بحث های گروهی.
- ارائه تکالیف خواسته شده در طول ترم.
- خاموش کردن تلفن همراه یا silent گذاشتن آن

نام و امضای مسئول EDO دانشکده:

تاریخ ارسال :

نام و امضای مدیر گروه:

تاریخ ارسال:

نام و امضای مدرس:

تاریخ تحویل:

جدول زمانبندی درس:

روز و ساعت جلسه : شنبه هر هفته از ساعت 14 الی 16 و با هماهنگی قبلی همان روز 16 الی

18 جهت تشکیل جبرانی

جلسه	تاریخ	موضوع هر جلسه	مدرس سروش معاذی نژاد
1	99/6/22	انواع طبقه بندی اختلالات روانی	مجازی
2	99/6/29	درمان در روانپزشکی: درمان های زیستی و مداخلات پرستاری	//
3	99/7/5	انواع درمان های دارویی	//
4	99/7/12	ادامه انواع درمان های دارویی	//
5	99/7/19	اختلال اسکیزوفرنیا و اختلالات هذیانی	
6	99/7/19	مراقبت های پرستاری از بیماران اسکیزوفرنیک براساس تشخیص پرستاری	//
7	99/7/26	اختلالات خلقی (افسردگی) و مراقبت های پرستاری	//
8	99/8/3	اختلالات خلقی (مانیا) و اختلال دو قطبی مراقبت های پرستاری	//
9	99/8/10	اختلالات شبه جسمی و فرآیند پرستاری	//
10	99/8/17	اختلالات اضطرابی و مراقبت های پرستاری	//
11	99/8/24	اختلالات تجزیه ای و تدابیر پرستاری	//
12	99/9/1	اختلالات شناختی و فرآیند پرستاری	//
13	99/9/8	اختلالات شخصیت و فرآیند پرستاری	//
14	99/9/15	اختلالات سوء مصرف مواد، درمان و توانبخشی آن	//
15	99/9/22	اختلالات جنسی و هویت جنسی و فرآیند پرستاری	//
16	99/9/29	آشنایی با فوریت های روانپزشکی و مراقبت های پرستاری	//